

- N đacima daje jednu priču u slikama (4–5 slika). Zadatak: Nađite udvoje privlačan naslov za celu priču i podnaslove za sve slike.
- N đacima daje tekst (maksimalno 2/3 strane) koji nije podeljen na odeljke i nema naslov. Zadatak: Nađite naslov za tekst, podelite ga na pasuse i smislite međunaslove.
- N đacima daje papiriće na kojima su odeljci jedne priče. Zadatak: Složite papiriće po redosledu u celu priču, zalepite papiriće na papir i napišite naslov i međunaslove.
- N daje neku temu, npr. „Referat o našem glavnom gradu“, „Jedna važna ličnost naše kulture“ ili „Moj život u dve kulture“. Zadatak: Ako biste morali da pišete tekst ili pripremite referat na ovu temu, koji naslov i koje podnaslove biste odabrali?
- Eventualni dodatni zadatak: Napišite tekst i podelite ga uz pomoć odgovarajućih podnaslova na najmanje četiri odeljka.

3. Ilustracije i prezentacija kao sredstvo strukturiranja teksta

3–9. razr.

30 min.

- Gorenavedene vežbe mogu bez problema biti proširene pitanjem: kako ilustracije pomažu da neki tekst bude još razumljiviji i čitljiviji? Kakve slike, kakav oblik/prezentacija teksta bi mogle biti od pomoći?
- Svakako treba podstaknuti samostalne pokušaje i eksperimente (i na računaru). Osim sopstvenih ideja, moguće je koristiti, recimo, radne listove koje U sastavljaju jedni za druge nakon pisanja nefikcionalnih tekstova ili referata.

11 Tehnike prerade teksta i samokorekture

Cilj

Đaci treba da nauče kako da prerade i prilagode svoje tekstove. Pritom se, s jedne strane, radi o aspektima sadržaja (razumljivost, logika strukture teksta, privlačnost za čitaoce), a s druge strane o formalnim aspektima (pravopis, sintaksa, pravilni oblici). Brižljivo prerađivanje i prilagođavanje tekstova podrazumeva kompetentnost u rukovanju pisanim tj. standardnim oblikom maternjeg jezika, kao i svest o pisanom jeziku. Prednost treba dati zajedničkoj preradi tekstova a ne individualnoj, jer to na interaktivan način podstiče svest o jeziku i bazira se na resursima dva ili tri učenika koji su korisni za sve.

1. „Pismena konferencija“ (nem. Schreibkonferenz): zajednička prerada tekstova

2–9. razr.

30 min.

Materijal:
pravopisni rečnik

Ovaj interaktivni oblik prerade teksta većina U poznaje iz redovne nastave. Odlično se može primeniti i u nastavi prvog jezika jer jača kompetencije u korišćenju standardnog jezika, kao i svest o njemu.

a) Preduslov je da U napišu jedan tekst (po mogućstvu ne duži od jedne strane). Kad završe s pisanjem, U prvo uče da dobro naglas pročitaju tekst. Zatim traže 1–2 partnera s kojima će preraditi predložak teksta. (Varijanta: N odlučuje o sastavu timova.)

b) U grupama se U smenjuju; prvo jedan drugima polako čita svoj tekst u celini i postavlja sledeća tri pitanja (koja N zapisuje na tablu ili ih daje na papirićima ili kopijama): Jeste li razumeli tekst?, Šta treba jasnije da napišem?, Šta je dobro, a šta ne? Učenik zapisuje ono što su mu rekli drugi članovi grupe.